

Folketingets Socialudvalg

Departementet

Holmens Kanal 22
1060 København K

Tlf. 3392 9300

Fax. 3393 2518

E-mail sm@sm.dk

Dato: 30. maj 2012

/ J.nr. 2012 - 3790

Under henvisning til Folketingets Socialudvalgs brev af 23. maj 2012 følger hermed social- og integrationsministerens svar på spørgsmål nr. 4 til L 157: Forslag til lov om ændring af forældreansvarsloven, retsplejelove og lov om Det Centrale Personregister (Ændringer om følge af evalueringen af forældreansvarsloven).

Spørgsmål nr. 4:

"Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 15. maj 2012 fra Barnets Tarv Nu, jf. L 157 - bilag 7."

Svar:

I henvendelsen giver fagnetværket Barnets Tarv Nu udtryk for, at lovgivningen på forældreansvarsområdet efter netværkets opfattelse er kvinde-fjendsk, og at der ikke er sket kønsmainstreaming af forældreansvarsloven. Herudover stiller netværket sig bl.a. spørgende i forhold til forståelsen af barnets bedste, brugen af børnesagkyndige og fogedretssager. Netværket mener endvidere, at der med det fremsatte lovforslag sker en belastning af spæd- og småbørn.

Jeg kan oplyse, at der i forslaget til forældreansvarsloven blev foretaget en ligestillingsvurdering. Følgende fremgår af bemærkningerne til loven (Folketingstidende 2006-07, tillæg A, s. 4478 f.):

"Forslaget til forældreansvarslov har til hensigt at gøre reglerne på forældremyndigheds- og samværsområdet mere tidssvarende, så de passer på familiernes struktur i samfundet. Lovforslaget skal således være med til at sikre, at forældre i højere grad ligestilles i forbindelse med sager om forældremyndighed og samvær.

Samtidig er titlen på loven med til at understrege et af lovens hovedprincipper, nemlig at et barn har ret til to forældre. Dette

grundlæggende princip indebærer, at forældrene – uanset at de ikke lever sammen længere – skal tage ansvar for barnet, dels ved at drage omsorg for barnet, og dels ved at samarbejde omkring væsentlige beslutninger om barnet. Det er også begge forældres ansvar, at der er samvær med den forælder, som barnet ikke bor hos. Det er således lovens hensigt, at der skabes størst mulig ligestilling mellem forældrene i deres ansvar for barnet, uanset hvor barnet har bopæl.”

Det nu fremsatte ændringsforslag viderefører hovedprincippet om, at et barn har ret til to forældre, ligesom det viderefører og i endnu højere grad understreger, at afgørelser efter loven skal være udtryk for den bedst mulige løsning for det konkrete barn. I situationer, hvor det ikke er bedst for barnet at have kontakt med samværsforælderen, vil et samvær derfor også skulle afslås eller ophæves. Endvidere vil en fælles forældremyndighed ikke skulle fastholdes eller idømmes i situationer, hvor dette ikke er bedst for barnet, og der er holdepunkter for, at forældrene ikke kan samarbejde om barnets forhold til barnets bedste.

Belysningen af, hvad der er barnets bedste, er dermed fortsat essentiel og kan ske på forskellig vis, bl.a. gennem en samtale med barnet. Evalueringen af forældreansvarsloven har vist, at ikke alle samtaler gennemføres af børnesagkyndige, selvom evalueringen samtidig peger på, at brugen af børnesagkyndige gør det muligt at gennemføre en samtale uden at forværre den loyalitetskonflikt, som barnet ofte allerede befinder sig i. Det fremgår således også af forarbejderne til forældreansvarsloven, at samtaler skal gennemføres af kvalificerede og erfarne børnesagkyndige, der har viden og indsigt i børns udvikling og behov. Med det fremsatte lovforslag sikres dette.

Særligt i forhold til brugen af børnesagkyndige undersøgelser bemærkes det, at statsforvaltningerne og retterne foretager en vurdering af, om en gennemført undersøgelse kan anvendes til belysningen af barnets perspektiv, eller om det er nødvendigt at gennemføre en ny undersøgelse eller oplyse sagen på anden vis. Sagens parter kan således også – udover at indgive klage til Psykolognævnet – fremsætte indvendinger under sagens behandling i forhold til brugen af en undersøgelse. Det kan oplyses, at klager over psykiatere kan indgives til Patientombuddets Disciplinærnævn. Det vil i forbindelse med Ankestyrelsens revision af vejledning nr. 9735 af 18. september 2009 om børnesagkyndige undersøgelser blive afklaret, om dette også gælder for børnesagkyndige undersøgelser, der er foretaget af psykiatere i retligt regi.

Med forældreansvarsloven blev praksis for fastsættelse af samvær med små børn ændret. Det fremgår af forarbejderne, at samvær med mindre børn kan tilrettelægges med større hyppighed, end det hidtil var tilfældet, og for de helt små børn som et meget kortvarigt samvær, eksempelvis en halv til en

hel time. Det er i forarbejderne fremhævet, at det er en forudsætning for et sådan samvær med de helt små børn, at der sker en kvalificering af behandlingen af disse sager ved en tidlig inddragelse af børnesagkyndige.

Endelig bemærkes det i forhold til spørgsmålet om tvangsfuldbyrdelse af samvær, at kun i ganske få tilfælde søges et samvær tvangsfuldbyrdet ved udkørende fagedforretning. I langt størstedelen af disse tilfælde foreligger der flere afgørelser om samvær, hvor der er taget stilling til, om samværet skal ophæves, og samværet vil også fra fagedrettens side være forsøgt tvangsfuldbyrdet på anden vis. Magtanvendelse kommer således normalt først på tale efter flere forgæves forsøg med tvangsbøder. Hvis fagedretten skønner, at der kan blive tale om at anvende umiddelbar magt, skal der som udgangspunkt medvirke en børnesagkyndig og en repræsentant fra kommunen for at varetage barnets interesser.

Karen Hækkerup

/ Malene Vestergaard